

АКТУАЛЬНІСТЬ ПИТАНЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ПРОЦЕСІ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

М.О. Квітко¹, С.Г. Мозір², О.С. Статівка³

*1- асистент кафедри зоології та методики навчання біології
Криворізький державний педагогічний університет,
керівник еколога-краєзнавчого гуртка КПНЗ «ЦДЮТ «Гармонія»*

*2 - вчитель-методист вищої категорії, заступник директора з
НВР КЗШ №108*

3 - вчитель вищої категорії КЗШ №108

Вступ. За останнє десятиліття спостерігається формування такого напрямку науки, як сталий розвиток та екологічна безпека людини. Серед суттєвих та найбільш загрозливих небезпек для України визначилась нестача природних ресурсів, постійні значні втрати людського потенціалу та зростання ризиків, пов'язаних із нерівністю в якості життя, розподілі ресурсів, умов існування та розвитку тощо. Майбутні покоління ставляться під загрозу гідного існування через зменшення природних ресурсів та погіршення якості довкілля, а також через зниження духовно-культурного потенціалу нинішнього покоління [1, 2].

Метою дослідження з визначення рівня екологічного виховання є перевірка рівня розвитку в особистості екологічної свідомості і мислення. Передумовою для цього є екологічні знання, наслідок – екологічний світогляд. Екологічну свідомість, як моральну категорію, потрібно виховувати у дітей з раннього дитинства.

Об'єкт та методи дослідження. Дослідження проводилися на базі навчальних закладів з 70 школярами 7-11 класів, їх батьками та педагогічним колективом методами анкетування, бесід, педагогічних експериментів, тестування, математичної та статистичної обробки експериментальних даних та їх інтерпретації.

Результати і їх обговорення. Криворізька загальноосвітня школа

I-III степенів № 108 бере участь в дослідно-експериментальній роботі «Інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у навчально-виховний процес» з 2015 року і працює над темою: «Системне узгодження та збалансування економічної, екологічної, соціальної та духовної складових сталого розвитку у змісті шкільної освіти». Основні напрямки роботи закладу: побудова сприятливих психологічних умов для гармонійного розвитку учнів, сприяння виробленню активної екологічної позиції школярів як складової екологічної культури, розвиток духовного потенціалу особистості.

На першому етапі вчителі та практичний психолог школи провели діагностику рівня готовності педагогічного колективу до роботи над проблемою «Соціалізації особистості громадянського суспільства», «Інтегрування еколого-економічної освіти у навчально-виховний процес»; діагностування учнів щодо їхніх ціннісних орієнтацій, рівня соціальної адаптації та соціалізації; діагностика ціннісного ставлення батьків до стилю виховання, функцій сім'ї, функцій школи, їхньої готовності до розвитку умов соціалізації дитини, поінформованості у питаннях сталого розвитку.

Під час анкетування ствердну відповідь на питання дали:

- Чи ознайомлені Ви з основними питаннями освіти для сталого розвитку? Отримані відповіді: Вчителі – 73%; Учні – 52%; Батьки – 48%.

- Чи вважаєте Ви необхідним впровадження засад освіти для сталого розвитку у Вашому навчальному закладі? Отримані відповіді: вчителі – 50% у навчально-виховному процесі, 48% - у виховному процесі; учні - 32% у навчально-виховному процесі, 50% - у виховному процесі; батьки - 30% у навчально-виховному процесі, 60% - у виховному процесі.

- Чи необхідно проводити просвітницькі акції щодо ідей сталого розвитку у громаді? Отримані відповіді: Вчителі – 83%; Учні – 78%; Батьки – 60%.

Щороку 13-15 листопада в Криворізькій загальноосвітній школі № 108 проходять заходи приурочені до Міжнародного дня Енергозбереження, який відзначають 11 листопада у багатьох країнах світу. Протягом двох тижнів учні усіх вікових категорій брали участь у різноманітних конкурсах та заходах. Школярі молодших класів дізнались багато нового під час виконання завдань цікавого квеста «У пошуках енергії». Учні 1-7 класів створювали малюнки, робили

поробки з підручних матеріалів, писали твори, створювали та роздавали інформаційні листівки та пам'ятки «Як економити енергію». Вихованці 8-11 класів працювали над створенням колажів-макетів «Альтернативні джерела енергії». Діти настільки захопились пошуком шляхів вирішення проблеми енергозбереження, що запропонували провести традиційні заходи до свята День Землі у форматі конкурсу Дні енергії.

Висновок. Таким чином, в закладі протягом року проводили просвітницьку діяльність щодо впровадження засад сталого розвитку серед вчителів, учнів та батьків навчального закладу. Дні Енергії є частиною кампанії Європейського Союзу, спрямованої на збільшення частки джерел відновлювальної енергетики та підвищення енергоефективності, метою якої є сприяння участі школярів та молоді в енергоефективному розвитку територіальних громад. Ініціативна група КЗШ № 108 розробила положення про проведення конкурсу «ДНІ ЕНЕРГІЇ» в навчальному закладу.

Список використаної літератури.

1. Концепція державної регіональної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minregionbud.gov.ua/index.php?id=895>. 242
2. Модернізація України – наш стратегічний вибір: Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/shorichne-poslannya-prezidenta-ukrayini-do-verhovnoyi-radi-u-35412>.